

Indhold

Tid til vinter-TimeTælleTure	2
Atlasårsmøde 26.-28. januar 2018	3
Beretning fra en af årets lokale atlaslejr	4
Nyt fra EBBA2	5
Kort nyt	6
Atlaspublikationen	6
Frister for indtastning af atlas-observationer	6
Frist for refusion af årets atlas-udgifter	6
Resultater fra atlaslejrene i Thy, Søhøjlandet og Vendsyssel 2017	6
Personalía	6

Foto: Jan Skriver

Tid til vinter-TimeTælleTure

Vinter-TimeTælleTurene startede den 1. december.

Foto: John Larsen

Perioden for vinter-TimeTælleTure er fra den 1. december til og med den 28. februar 2018. Indtil nu er der i denne måned udført og indtastet 10 ture, hvilket giver i alt 1439 vinter-TimeTælleTure, svarende til 83 % af samtlige ture – en rigtig god trekvartvejsstatus! Men jo flere ture der udføres, jo mere robuste estimater af fuglearternes tæthed og bestandsstørrelse kan vi beregne, så vi har stadig brug for din indsats! Måske kan vi endda slå de flotte rekorder fra de tidlige og sene yngletids-TTT på hhv. 91 og 96 %?

Hvor skal der udføres vinter-TimeTælleTure?

På forsiden af atlasbasen finder du let de kvadrater, hvor der er ledige vinter-TTT til udførelse: Lige over kortet øverst til venstre markerer du feltet 'Ledige TTT-kvadrater', hvorved disse vises med blåt på kortet. Du kan zoome ind på kortet og klikke på de enkelte kvadrater for at se deres kvadratkode.

Hvordan adskiller vinterturene sig fra yngletidsturene?

Husk, at en vinter-TTT skal udføres fra en halv time efter solopgang og frem til kl. 12. Desuden skal ungfugle tælles med om vinteren.

Atlasårsmøde 26.-28. januar 2018

Årsmødet bliver i år afholdt i Vigsø i Thy.

Foto: John Larsen

Der er stadig ledige pladser, så tilmeld jer endelig til michael.fink@dof.dk!

Årsmødet blev for nogle måneder siden lagt i Thy for at bruge lejligheden til samtidig at få udført de (på det tidspunkt) mange ledige vinter-TTT der på egnen. Alle ledige vinter-TTT i Nordvestjylland blev da også hurtigt booket, så siden har man sagtens kunnet tilmelde sig uden at booke en lokal TimeTælleTur. MEN: Der kan jo komme afbud, og det er faktisk sket nu, så nu er der igen en ledig vinter-TTT at udføre under årsmødet, nærmere bestemt i Hanherred. Vær derfor for en sikkerheds skyld klar til at overtage en TTT, når I tilmelder jer årsmødet.

Forslag til mødeindslag modtages som altid gerne. Indtil nu har vi modtaget følgende forslag:

- En slags erfaringsopsamling/hvidbog for kommende atlasprojekter i form af hvad gik godt, hvad gik skidt osv.
- En drøftelse af, hvordan vi sikrer de mange guldkorn på Facebook og lignende steder for eftertiden. Der er delt en masse meget relevant specialviden, som nødtigt skulle gå i glemmebogen til næste gang, når vi skal sidde som pensionister på atlaslejrene og lade os beværte af de unge DOF'ere.
- Brugbare observationer, der lige akkurat falder uden for fænologifilteret, fx. af redebygning og yngel én dag før og efter fænologifilterets start. Skal vi benytte den store indsamlede viden til at skruer lidt på datoerne og måske også til at lave regionale inddelinger?

Atlas III nyhedsbrev december 2017

- Hvordan kan vi videreføre den meget brugbare atlasbase og de nye metoder som fx TTT, så det giver mening at udføre feltarbejde som dette løbende?
- En deltagerberetning fra otte atlaslejre.
- Atlas III i relation til EBBA2, det andet fælleseuropæiske fugleatlas 2013-17.
- En opfordring fra DOF's Videnskabelig Udvalg til at videreføre den gode atlas-ånd.

Beretning fra en af årets lokale atlaslejre

Beretningen er skrevet af deltagerne

I perioden 9/6 – 13/6 afholdt DOF Vestsjælland en atlaslejr med base ved Glænø lige nord for Havnsø.

I alt deltog 12 personer: Lasse Braae, Niels Poul Dreyer, Jette Hallig, Jan Kiel, Conni Lauritzen, Kirsten og Allan Nielsen, Jette Reeh, Lene Smith, Karin Therkelsen, Peter Torp og alle takkes for indsatsen. Vejret var med os i den første del af lejren (weekenden), med fint stille vejr yderst velegnet til registrering. De sidste dage prægedes vejret af dette forårs svøbe – rimelig kraftig blæst med byger. Der blev registreret flittigt og hele 24 kvadrater fik et løft. Rundt regnet fik vi foretaget ca. 775 registreringer. De fleste af de magre kvadrater var præget af landbrugsområder, men vi fik da registreret en del sjove arter med en lundsanger ved Dragsholm Slot og blot det andet sikre ynglefund af sortstrubet bynkefugl i Vestsjælland som toppen af kransekagen.

Der var en del småsjove observationer. Skovhornugle er altid rart og i et kvadrat og der blev fundet hele 6 syngende bomlærker og en udflyjende unge i et kvadrat – der skal bladres rigtig mange år tilbage i notesbøgerne for at finde tilsvarende tal fra vores område. Indkvarteringsstedet var super med masser af plads til alle og Jette R. lagde et højt loft for de kulinariske udfoldelser med en superb mørbradgryde fredag aften.

Lørdag morgen var ingen stadig i seng kl.6.30. Der blev brygget kaffe og lavet madpakker, og så tog nogle på TimeTælleTure, andre skulle bare have arter skrevet ind. I løbet af eftermiddagen kom vi tilbage, benyttede chancen for at bade, og ved gensidig hjælp og et ret godt fungerende internet kom vores obs efterhånden i atlasbasen. Nogle sørgede for mad, andre tog en lur, da de havde været oppe siden kl. 4.30.

Her kiggede vi også på næste dags udflugtsmål, udpegede de bedste biotoper og planlagde ved hjælp af detaljerede kort fra DOF-hovedkontoret, hvordan vi kunne få flest mulige arter registreret. I nogle kvadrater anså vi de ca. 45 arter for utilstrækkeligt materiale, og her gik næste dag med opfølgning. Der deltog mindre rutinerede ornitologer, som lod til at trives med rollen som føl hos andre. Næste dag blandede vi nye grupper. Den særlige mangel på registrerede skovsneppe var afgørende for aftenens rute, hvor alle valgte at deltage. Hen mod midnat var alle hjemme igen og krøb til køjs.

Alt i alt gav lejret et godt løft for projektet, og det hyggelige og inspirerende samvær gav flere lyst til at give den en skalle i andre kvadrater, når de kom hjem. Der var enighed om, at det ville være en god ide, at om 20 år skyde Atlas IV i gang med en lejr – således at de erfaringer som mange fik, ville kunne bruges senere i projektet.

Nyt fra EBBA2

Foto: Torben Andersen

Det fælleseuropæiske atlas, EBBA2, har sat fristen for levering af de nationale atlasdata allerede til den 31. december 2017, dvs. fire måneder før fristen for indtastninger i Atlas III. Vi har derfor svaret, at vi ikke kan levere 100 % fuldstændige data for Danmark til tiden. Heldigvis har vi fået det svar, at der sandsynligvis bliver mulighed for efterfølgende forbedring af dataleverancen. På baggrund heraf har vi allerede nu leveret to ud af tre ønskede typer data til EBBA2, nemlig de basale yngledata fra den grundlæggende atlasundersøgelse samt tæthedsdata baseret på yngletids-TimeTælleTurene. Vi har derudover fået udskudt fristen til engang midt i 2018 for levering af bestandsestimater for alle arter pr. 50 x 50 km-kvadrat; disse vil blive baseret på både opgørelserne for de 18 arter og TTT-resultaterne samt datakilder ikke relateret til Atlas III.

Omvendt har EBBA2 for nyligt leveret en stor datamængde til Atlas III, nemlig alle relevante indtastninger fra Danmark i atlasperioden i de internationale fugledatabaser BirdTrack (britisk), Observation.org (nederlandsk), eBird (amerikansk) og Ornitho (NaturaList) (tysk). Vi er nu i gang med at gennemgå det store materiale, og knapt var vi begyndt, før vi fandt et kuld udflyjende unger af skovhornugle, som ikke var registreret i det pågældende kvadrat i atlasbasen i forvejen – på én gang opmuntrende og lidt ildevarslende, kan man sige.

Kort nyt

Atlaspublikationen

Skrivningen er påbegyndt, og der foreligger nu et allerførste udkast til en indledning til publikationen. For tiden skrives der løs på dels et afsnit om feltmetoder og datakilder, dels et afsnit om dækning og indsats.

Frister for indtastning af atlas-observationer

Der er fastsat en frist til **den 1. maj 2018** for indtastning af følgende typer af observationer i atlasbasen:

- Vinter-TTT
- bearbejdnings af de 18 arter, såvel for kvadratansvarlige som for artseksperter
- Alle øvrige almindelige observationer

Frist for refusion af årets atlas-udgifter

Fredag den 22. december er sidste frist for indsendelse af bilag for kørsels- og andre udgiftsbilag.

Resultater fra atlaslejrene i Thy, Søhøjlandet og Vendsyssel 2017

Resultaterne fra tre af årets atlaslejre i år er sammenfattet af Timme Nyegaard og Michael Fink Jørgensen. I Thy var der 20 deltagere, efterfulgt af 19 i Søhøjlandet og 11 i Vendsyssel. Der var generelt godt vejr og gode betingelser på de fleste af dagene under lejrene. Vi takker deltagerne for deres store engagement og gode humør, der gjorde lejrene til nogle spændende og udbytterige dage i felten. Læs flere detaljer fra lejrene [her](#).

Personalia

Theo Askov opsagde desværre sin stilling som softwareudvikler for DOF – og dermed for Atlas III – med udgangen af november. IT-serviceringen af Atlas III er dermed endnu en gang lagt ned for en tid, men stillingen forventes genbesat senest den 1. februar 2018.

Nyhedsbrevet er forfattet af Rie Jensen og Thomas Vikstrøm